

KOCS Irén
PODLUSSÁNY Attila

Adatok Torockó és környékének ormányosalkatú bogárfaunájához (Coleoptera: Curculionoidea)

(Kivonat)

A Magyar Rovartani Társaság 1998. július 6–12. közötti Torockó környéki (beleértve Székelykő, Tordai-hasadék, Runki-szoros) gyűjtőútjának eredménye egyebek mellett: 87 ormányosalkatú faj (3 család, 20 alcsalád, 47 nem). A fajlista tartalmazza az egyes fajok elterjedését és tápnövényeit is.

*

A Magyar Rovartani Társaság 1998. július 6–12. között rovargyűjtő utat szervezett Erdély egyik legvonzóbb turisztikai vidékére, Torockó község területére és tágabb környékére. A gyűjtések kiterjedtek az 1128 m magas Székelykő mészkőtömbjére, valamint a távolabb levő Tordai-hasadék és Runki-szoros környékére. Gyűjtőhelyeinket beszámoltuk, feltüntetve a gyűjtési időpontokat, a fajok felsorolásánál csak számokkal jeleztük. A gyűjtéseket PODLUSSÁNY Attila, KOCS Irén, ROZNER István, NAGY Barnabás, OROSZ András és PAPP Jenő hálózással, egyeléssel, kopogtatással, rostálással és kőforgatással végezték.

A közleményben 3 család, 20 alcsalád, 47 nem 87 fajának adatait találjuk. A fajlista tartalmazza az egyes fajok elterjedését és tápnövényeit is.

Gyűjtőhelyek

1. Aranyosrunk (Runc), Runki-szoros (Cheile Runcului), 1998. VII. 10.
2. Borrév (Buru), 1998. VII. 9.
3. Torda (Turda), Tordai-hasadék (Cheile Turzii), 1998. VII. 8.
4. Torockó (Rimetea), Székelykő (Piatra Secuiului), 1998. VII. 6–12.
5. Torockószentgyörgy (Colțești), 1998. VII. 1.

A gyűjtött fajok jegyzéke

COLEOPTERA – rend (bogarak)

RHYNCHOPHORA – alrend

(ormányosalkatú bogarak)

CURCULIONOIDEA – főcsalád

ATTELABIDAE – család (eszelenyek)

RHYNCHITINAE – alcsalád

Caenorhinus aequatus (Linné, 1767) –

Európai és kelet-mediterrán elterjedésű,

gyümölcsösökben előforduló faj. Lh.: 4

Involvulus aethiops Bach, 1854 –

Közép-európai faj. Tápnövénye a *Thalictrum*

flavum L. (Sárga virnác). Lh.: 1, 4, 5

APODERINAE – alcsalád

Apoderus coryli (Linné, 1758) – Elterjedése

Európa, a Kaukázus, Szibéria és Észak-Kína.

Tápnövényei: *Corylus*-, *Carpinus*-, *Betula*- és

Salix-félék.

APIONIDAE – család (cickányormányosok)

APIONINAE – alcsalád

Catapion pubescens (Kirby, 1811) –

Euroszibériai elterjedésű, füzesekben élő faj.

Lh.: 4

Catapion seniculus (Kirby, 1808) – Előfordul

egész Európában, a Mediterráneumban és

Ázsiában. Tápnövényei a *Trifolium* fajok.

Cyanapion columbinum (Germar, 1817) –

Csaknem az egész palearktikus régióban elő-

fordul. Tápnövénye a *Lathyrus latifolius* L.

(Nagyvirágú lednek). Lh.: 4

Eurtrichapion punctigerum (Paykull, 1792) –

Európában és a mediterrán faunaterületen for-

dul elő. Tápnövényei a *Vicia sepium* L. és *V.*

cracca L. (Bükköny). Lh.: 4

Exapion hilfi (Wagner, 1912) – A Balkán-fél-

szigeten és Erdélyben fordul elő. Lh.: 4
Hemitrichapion pavidum (Germar, 1817) –
 Palearktikus elterjedésű, közönséges faj. Lh.:
 1, 2, 4
Holotrichapion aethiops (Herbst, 1797) –
 Palearktikus elterjedésű, bükkönyön élő faj.
 Lh.: 4
Ischnopterapion aeneomicans (Wencker,
 1864) – Délnyugat-európai, nyugat-mediter-
 rán faj. Tölgyerdők szegélyén, erdei tisztá-
 sokon a tölgycserjéken található. Lh.: 2
Ischnopterapion loti (Kirby, 1808) –
 Palearktikus elterjedésű, közönséges faj.
 Lh.: 4
Ischnopterapion virens (Herbst, 1797) –
 Palearktikus elterjedésű, Trifolium fajokon
 (Lóhere) élő faj. Lh.: 4, 5
Melanapion minimum (Herbst, 1797) –
 Előfordul a palearktikus régió nagyobbik
 részében, egész Közép-Ázsiáig és Európában
 a Földközi-tengerig. A Salix (Fűzfa) fajok
 gubacsáiban él.
Oryxolaemus flavifemoratus (Herbst, 1797) –
 Közép- és Dél-Európában előforduló faj,
 tápnövénye ismeretlen. Lh.: 4
Oxystoma cerdo (Gerstaecker, 1854) –
 Palearktikus elterjedésű, Vicia-féléken
 (Bükköny) élő faj. Lh.: 4
Perapion violaceum (Kirby, 1808) –
 Palearktikus elterjedésű, Rumex fajokon
 (Lórom) élő faj. Lh.: 1
Protapion apricans (Herbst, 1797) –
 Palearktikus elterjedésű, Trifolium fajokon
 (Lóhere) élő faj. Lh.: 1, 4
Protapion filirostre (Kirby, 1808) –
 Euroszibériai elterjedésű, tápnövénye a
 Medicago lupulina L. (Komlós lucerna) és M.
 falcata L. (Sarlós lucerna). Lh.: 4
Protapion fulvipes (Fourcroy, 1785) –
 Palearktikus elterjedésű, Trifolium fajok
 virágjában (Lóhere) élő faj. Lh.: 4, 5
Protapion interjectum (Desbrochers des
 Loges, 1895) – Palearktikus elterjedésű,
 Trifolium fajokon (Lóhere) élő faj. Lh.: 2, 4
Protapion ononidis (Gyllenhal, 1827) –
 Palearktikus elterjedésű. Tápnövényei az
 Ononis spinosa L. (Tövisek iglice) és O. hirci-
 na Jacq. (Szagos iglice). Lh.: 1
Protapion nigrirtarse (Kirby, 1808) – Közép-
 és Dél-Európában elterjedt, Trifolium fajokon
 (Lóhere) élő faj. Lh.: 1
Protapion ruficrus (Germar, 1817) – Közép-
 és Észak-Európában elterjedt, Trifolium

alpestre (Bérci lóhere) fajon élő faj. Lh.: 2, 4
Protapion varipes (Germar, 1817) –
 Palearktikus elterjedésű, Trifolium fajokon
 (Lóhere) élő faj. Lh.: 1, 2, 3, 4

NANOPHYINAE – alcsalád

Nanophyes marmoratus (Goeze, 1777) –
 Euroszibériai faj. Tápnövényei a Lythrum sal-
 caria L. (Réti füzény) és a L. hyssopifolia L.
 (Alacsony füzény). Lh.: 4

CURCULIONIDAE – család

(ormányosbogarak)

OTIORHYNCHINAE – alcsalád

Otiorhynchus austriacus (Fabricius, 1801) –
 Közép- és Kelet-európai faj. Lh.: 1

Otiorhynchus coarctatus Stierlin, 1861 – A
 Kárpát-medencében és a Balkán-félsziget
 északi területein fordul elő. Lh.: 1, 4

Otiorhynchus cymophanus

(Boheman, 1821) – 1, 4

Otiorhynchus fussi Küster, 1849 – Lh.: 1, 3

Otiorhynchus multipunctatus (Fabricius,
 1792) – Az Alpokban, a Kárpát-medencében
 és a Balkán-félsziget északi részein elterjedt
 faj. Eddig ismert tápnövényei: luc, bükk, nyír
 és fűz. Lh.: 1

Otiorhynchus pauxillus Rosenhauer, 1847 –

Közép- és Dél-Európa lakója. Tápnövényei
 fenyőfélék. Lh.: 4

Otiorhynchus raucus (Fabricius, 1776) –
 Észak- és Közép-Európa hegyes és dombos
 vidékein élő faj. Tápnövényei a répa, szőlő és
 különböző gyümölcsfák. Lh.: 4

Otiorhynchus winkleri Solari, 1937 –
 Lh.: 1, 4

Phyllobius argentatus (Linné, 1758) –
 Palearktikus elterjedésű, gyümölcsfákon,
 nyíren, bükkön és fenyőféléken élő faj. Lh.: 4

Phyllobius oblongus (Linné, 1758) –
 Euroszibériai faj. Tápnövényei a legkülön-
 bözőbb lombosfák. Lh.: 1, 4

Phyllobius pilicornis Desbrochers des Loges,
 1873 – Balkáni faj, amelyet Bánátban és
 Szlovákiában is gyűjtöttek. Lh.: 1

Phyllobius pomaceus Gyllenhal, 1834 –
 Euroszibériai faj. Tápnövényei: éger, bükk,
 gyümölcsfák, csalán stb. Lh.: 1

Phyllobius viridicollis (Fabricius, 1792) –
 Közép- és észak-európai faj. Tápnövényei
 lombos- és tűlevelű fák. Lh.: 1

BRACHYDERINAE – alcсалád

Polydrusus cervinus (Linné, 1758) – Euroszibériai faj. Tápnövényei különféle lombfák és cserjék. Lh.: 1

Polydrusus confluens Stephens, 1831 – Európai elterjedésű faj. Tápnövénye a *Sarothamnus scoparius* L. (Seprőzanót). Lh.: 4

Polydrusus picus (Fabricius, 1792) – Európai faj. Tápnövényei: nyárfélék és a bükk. Lh.: 1

Polydrusus thalassinus Gyllenhal, 1834 – Balkáni elterjedésű, a Kárpát-medence déli területein, különösen Horvátországban és Erdélyben elég gyakori faj. Lh.: 1

Sciaphilus asperatus (Bonsdorff, 1785) – A Mediterráneumon kívül egész Közép Európában elterjedt. Tápnövénye a szamóca, amelynek fás gyökerét elrágja. Lh.: 4

Sciophobus caesius (Hampe, 1870) – Balkáni elterjedésű faj, Erdélyben, a Bánátban és Horvátországban gyakoribb. Lh.: 4

Paophilus hampei (Seidlitz, 1867) – Közép-Európa keleti felében él. Lh.: 4

Eusomus ovulum Germar, 1824 – Európai elterjedésű faj. Tápnövénye a *Achillea millefolium* L. (Közönséges cickafark). Lh.: 4

SITONINAE – alcсалád

Sitona lineatus (Linné, 1758) – Palearktikus elterjedésű faj. Tápnövényei a vöröshere, lucerna, bükköny, borsó és a bab. Lh.: 1

Sitona hispidulus (Fabricius, 1776) – Európai elterjedésű, hereféléken és lucernán élő faj. Lh.: 4, 5

Sitona humeralis Stephens, 1831 – Euroszibériai elterjedésű faj. Tápnövényei a pillangós növények. Lh.: 4, 5

Sitona lepidus Gyllenhal, 1834 – Euroszibériai faj. Lh.: 4

Sitona longulus Gyllenhal, 1834 – Euroszibériai faj. Tápnövénye a lucerna. Lh.: 4

Sitona striatellus Gyllenhal, 1834 – Európai elterjedésű, lucernán és bükkönyön élő faj. Lh.: 1

Sitona sulcifrons (Thunberg, 1798) – Európai elterjedésű, hüvelyeseken élő faj. Lh.: 4

TANYMECINAE – alcсалád

Chlorophanus viridis (Linné, 1758) – Európai elterjedésű faj. Lh.: 1

CLEONINAE – alcсалád

Rhinocyllus conicus (Frölich, 1792) – Közép- és Dél-Európában, Észak-Afrikában és Ázsia nyugati területein él. Lh.: 4

HYPERINAE – alcсалád

Donus oxalis (Herbst, 1795) – Közép- és dél-európai faj. Lh.: 3, 4

Hypera meles (Fabricius, 1792) – Európában és Észak-Amerikában egyaránt honos, hereféléken élő faj. Lh.: 1

Hypera nigrirostris (Fabricius, 1775) – Európában és Észak-Amerikában egyaránt honos, hereféléken élő faj. Lh.: 4

Hypera plantaginis (De Geer, 1775) – Európában és Észak-Amerikában élő faj. Lh.: 4

Limobius borealis (Paykull, 1792) – Európában és Észak-Afrikában élő faj. Tápnövényei a Trifolium- (Lóhere) és Humulus-fajok (Komló). Lh.: 4

CRYPTORHYNCHINAE – alcсалád

Acalles validus Hampe 1864 – Közép-európai elterjedésű faj. Lh.: 4

Acallocrates denticollis (Germar, 1824) – Palearktikus elterjedésű, bükkön élő faj. Lh.: 1

CEUTORHYNCHINAE – alcсалád

Nedyus quadrimaculatus (Linné, 1758) – Euroszibériai elterjedésű, csalánon élő faj. Lh.: 1, 4, 5

Trichosirocalus troglodytes (Fabricius, 1787) – Palearktikus elterjedésű faj. Tápnövénye a *Plantago lanceolata* L. (Lándzsás útifű). Lh.: 4, 5

Zacladus geranii (Paykull, 1800) – Európai elterjedésű, Geranium-fajokon (Gólyaorr) élő faj. Lh.: 4

Calosirus terminatus (Herbst, 1795) – Észak- és közép-európai faj. Tápnövénye a *Petroselinum hortense* Hoffm. (Kerti petrezselyem). Lh.: 4

Ceutorhynchus floralis (Paykull, 1792) – Euroszibériai faj. Tápnövényei a Cruciferae fajok (Keresztesvirágúak). Lh.: 4

Ceutorhynchus interjectus (Schultze, 1903) – Tápnövénye a *Sisymbrium strictissimum* L. (Magas zombor). Lh.: 4

CURCULIONINAE – alcсалád

Curculio nucum Linné, 1758 – Európai elterjedésű, tölgyön, bükkön és mogyorón élő faj. Lh.: 1

Curculio salicivorus Paykull, 1792 – Euroszibériai elterjedésű, Populus- (Nyárfa) és Salix-fajokon (Fűzfa) élő faj. Lh.: 4

ACALYPTINAE -alcsalád

Acalyptus carpini (Fabricius, 1792) – Holarktikus elterjedésű, fűz-, gyertyán-, nyárfa fajokon élő faj. Lh.: 1, 4

ANTHONOMINAE – alcsalád

Anthonomus pomorum (Linné, 1758) – Palearktikus elterjedésű, szilvafán, kökényen, meggyfán, cseresznyefán, körtefán élő faj. Lh.: 4

Anthonomus rubi (Herbst, 1795) – Európában, Kisázsiaiban, Szíriában és Észak-Afrikában honos. Tápnövényei: *Fragaria moschata* Duch. (Kerti szamóca), *Potentilla* fajok (Pimpó), *Rubus idaeus* L. (Málna), *Prunus domestica* L. (Szilvafa), *P. cerasus* L. (Cseresznyefa). Lh.: 4, 5

TYCHIINAE – alcsalád

Tychius quinquepunctatus (Linné, 1758) – Euroszibériai elterjedésű, veteményborsón, mogorós ledneken, bükkönyön élő faj. Lh.: 1

Tychius stephensi Schönherr, 1836 – Kelet- és Dél-Európa lakója. Tápnövényei:

Trifolium- (Lóhere) és *Melilotus*-fajok (Somkóró). Lh.: 4

Lignyodes enucleator (Panzer, 1798) – Közép- és dél-európai elterjedésű, *Quercus* fajokon (Tölgy) élő faj. Lh.: 4

Sibinia viscaria (Linné, 1761) – Euroszibériai faj. Lh.: 1

NOTARINAE – alcsalád

Dorytomus dejeani Faust, 1883 – Euroszibériai faj. Tápnövényei: *Populus alba* L. (Ezüst nyárfa), *Alnus glutinosa* (L.) Gärtn. (Enyves eger), *Salix cinerea* L. (Hamvas fűz). Lh.: 4

RHYNCHAENINAE – alcsalád

Rhynchaenus fagi (Linné, 1758) – Európai elterjedésű, bükkön, gyertyánon és fűzön élő faj. Lh.: 4

Rhynchaenus decoratus (Germar, 1821) – Közép- és Dél-Európában honos, fűzfaféléken élő faj. Lh.: 1, 4

Rhynchaenus stigma (Germar, 1821) – Euroszibériai faj. Tápnövényei: *Alnus glutinosa* (L.) Gärtn. (Enyves eger), *Salix*-fajok (Fűzfa), *Betula alba* (Nyírfa). Lh.: 1

MECININAE – alcsalád

Miarus graminis (Gyllenhal, 1813) –

Euroszibériai elterjedésű, *Campanula*-fajokon (Csengetyűke) élő faj. Lh.: 1, 4

Miarus campanulae (Linné, 1767) – Euroszibériai elterjedésű, *Campanula*-fajokon (Csengetyűke) élő faj. Lh.: 4

Gymnetron tetrum (Fabricius, 1792) – Európában és Észak-Amerikában élő faj. Lh.: 1, 4

CIONINAE – alcsalád

Cionus hortulanus (Fourcroy, 1785) – Euroszibériai faj. Tápnövényei: *Scrophularia nodosa* L. (Göcsös görvélyfű), *Verbascum* fajok (Ökörfarkkóró). Lh.: 1, 4

Cionus thapsus (Fourcroy, 1785) – Euroszibériai faj. Tápnövényei a *Verbascum* fajok (Ökörfarkkóró). Lh.: 1

Irodalom

1. ENDRÓDI S. (1958): **Eszelények-Attelabidae – Magyarország Állatvilága (Fauna Hungariae)**, X, 2. Akadémiai Kiadó, Budapest
2. ENDRÓDI S. (1960): **Ormányosbogarak – Curculionidae II. – Magyarország Állatvilága (Fauna Hungariae)**, X, 5. Akadémiai Kiadó, Budapest
3. ENDRÓDI S. (1961): **Ormányosbogarak – Curculionidae I. – Magyarország Állatvilága (Fauna Hungariae)**, X, 4. Akadémiai Kiadó, Budapest
4. ENDRÓDI S. (1963): **Ormányosbogarak – Curculionidae III. – Magyarország Állatvilága (Fauna Hungariae)**, X, 6. Akadémiai Kiadó, Budapest
5. ENDRÓDI S. (1968): **Ormányosbogarak – Curculionidae IV. – Magyarország Állatvilága (Fauna Hungariae)**, X, 7. Akadémiai Kiadó, Budapest
6. ENDRÓDI S. (1960): **Ormányosbogarak – Curculionidae V. – Magyarország Állatvilága (Fauna Hungariae)**, X, 8. ENDRÓDI, S. (1961): **Bestimmungstabelle der Otiorrhynchus-Arten des Karpaten-beckens (Coleoptera-Curculionidae)** – Krajské Nacladatelství v Ostrave
8. GYÖRFFY, J. (1956): **Cickányormányosok – Apionidae – Magyarország Állatvilága (Fauna Hungariae)**, X, 3. Akadémiai Kiadó, Budapest
9. MAZUR, M. (1993): **Beschreibungen der Männchen von Otiorrhynchus coarctatus Stierlin, O. crataegi Germar und O. rhilensis Stierlin (Coleoptera, Curculionidae)** – Acta zool. cracov. 35, Kraków
10. MAZUR, M. (1993): **Beitrag zur Kenntnis der Otiorrhynchus denigrator-Gruppe (Coleoptera, Curculionidae)** – Acta zool. cracov. 35, Kraków
11. PETRI, K. (1912): **Siebenbürgens Käferfauna** – H. stadt
12. PODLUSSÁNY A. (1996): **Magyarország ormányosalkatú bogarainak fajlistája (Coleoptera: Curculionidae)** – Folia

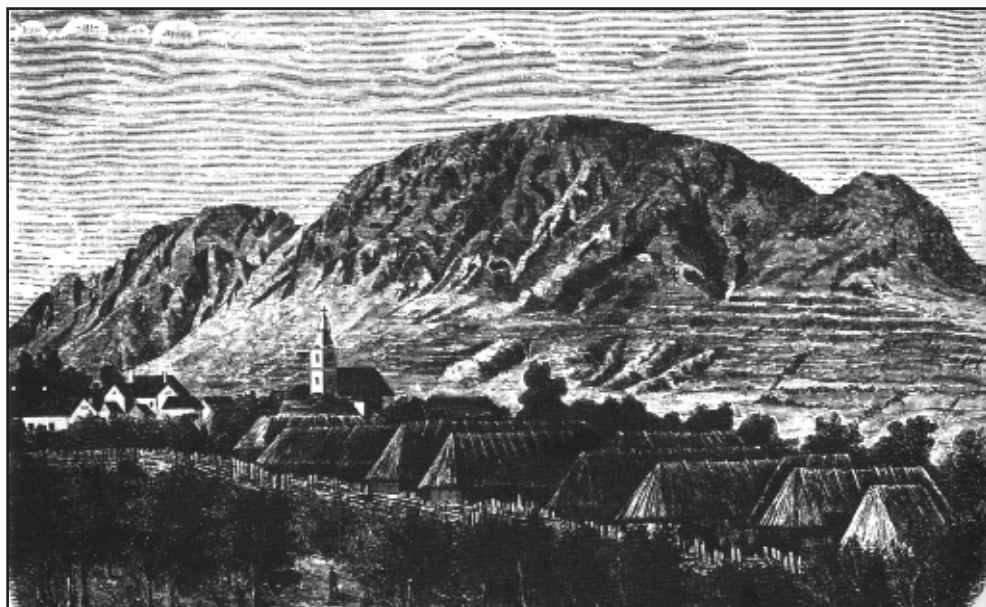
**Date asupra faunei
Curculionoidea (Coleoptera)
de la Rimetea (j. Alba) și
împrejurimile sale**
(Rezumat)

În perioada 6–12 iulie 1998 membrii Asociației Entomologice Ungare au efectuat colectări entomologice în Transilvania – zona comunei Rimetea și împrejurimile (Piatra Secuiului, Cheile Turzii și Cheile Runcului). Au fost identificate 87 de specii aparținând la 47 de genuri, 20 subfamilii și 3 familii.

**Data about the Curculionoidea
Fauna of the village Torockó
(Rimetea, Alba County) and
its Environs.**
(Abstract)

Members of the Hungarian Entomological Society were on a collecting trip in the village Torockó (Transylvania) and its environs (mountain-gorge of Torda, canyon of Runk) between the 6 and 12 July 1998. 3 families, 47 genera, 87 species have been determined so far.

1. ábra A Székelykő BICSÉRDY J. rajzán, ORBÁN Balázs, *A Székelyföld leírása...*, V. kötetében

